

WINTER FIETSGIDS

2022 / 2023

Elf frisse fietsroutes
langs de Friese Elf Steden

[Fietsnetwerk.nl](https://fietsnetwerk.nl)

Winterfietsgids: Friese Elf Steden

Zodra het vriest in Nederland, klinkt het E-woord (Elfstedentocht) al voorzichtig door het land... Waar schaatsen niet altijd lukt, lukt fietsen altijd!

Fietsnetwerk.nl zocht bij elk van de Friese Elf Steden een mooie fietsroute uit die je deze winter echt moet proberen. Onderweg vind je op elke route een restaurant of café om even op te warmen met warme chocolademelk of een kop erwtensoep. Maak je fiets klaar en kleed je lekker warm aan. It giet oan!

1. Leeuwarden - 33 km	3
2. Sneek - 31 km	4
3. IJlst - 81 km	5
4. Sloten - 52 km	6
5. Stavoren - 38 km	7
6. Hindeloopen - 37 km	8
7. Workum - 27 km	9
8. Bolsward - 30 km	10
9. Harlingen - 61 km	11
10. Franeker - 36 km	12
11. Dokkum - 40 km	13

Maak het jezelf makkelijk!

Alle fietsroutes in deze fietsgids vind je ook op [Fietsnetwerk.nl](https://fietsnetwerk.nl) en in de **Fietsnetwerk App**.

Download de app gratis en volg de routes met volledige routebegeleiding.

Bij elk afstapmoment krijg je een melding en zet je gemakkelijk de route naar het afstapmoment aan. Zo raak je nooit de weg kwijt en hoeft je niets te missen!

Scan de QR-codes met de ingebouwde QR-scanner in de app om de routes direct in de app te openen.

Scan de QR-code en download direct de gratis **Fietsnetwerk App**.

Of ga naar:

fietsrouteapp.nl

Leeuwarden 33 km

Fietsroute Friese cultuur in Leeuwarden

Omdat Leeuwarden in 2018 de Culturele Hoofdstad van Europa is geworden, kun je de cultuur overal in de stad terugvinden. Tijdens deze route zul je zien dat er veel mooie musea in de stad zitten gevestigd. Het bekendste museum is het Fries Museum. Hier vind je tentoonstellingen over de mysterieuze Mata Hari, de 16de-eeuwse rebel Grutte Pier, het goud en zilver dat uit de terpen is gevonden en kunst van wereldberoemde kunstenaars. Er is een apart gedeelte dat zich richt op het Friese Verzet. Als je in Leeuwarden bent, mag je dit museum niet missen!

Aan de Nieuwesteeg beleef je nostalgische tijden in Museum De Grutterswinkel. Dit museum is ingericht als winkel voor koloniale- en grutterswaren en staat vol met ouderwetse producten. Een ander gedeelte is ingericht als woonkamer van vroeger. De 400 jaar oude wijnkelder staat vol met wijnen, sterke dranken en zelfgemaakte groenten en fruit in weckpotten, net zoals vroeger.

In het hart van de stad zit het Keramiekmuseum Prinsessehof gevestigd. De buitenkant van dit museum is al een plaatje om te zien. De Leeuwardense verzamelaar Nanne Ottema kreeg het pand ter beschikking van de gemeente in 1917, zodat hij zijn collectie er kwijt kon. Daarvoor was het pand het voormalige stadspaleis van prinses Maria Louise van Hessen-Kassel. Tot slot vind je aan de Oostersingel een prachtige oldtimercollectie en de mooiste 18de-eeuwse kantstukken van prinses Maria Louise bij 't Andere Museum.

Naarmate je de stad uit fietst, kom je in het buitengebied prachtige statige panden tegen. Huize Vijversburg in Tytsjerk is omgeven met een groot park als tuin. Zet je fiets even aan de kant en neem een wandeling over de slingerpaadjes langs de grot, de blauwe koepel, volière, kruidentuin, beeldentuin en veel meer.

Tussen alle culturele indrukken door kun je even lekker ontspannen in het recreatiegebied De Groene Ster, aan de rand van Leeuwarden. Als er ijs op de vijvers ligt, wordt hier graag geschaatst! Maar ook zonder natuurijs is dit een prachtige natuurlijke omgeving om doorheen te fietsen.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Walddyk, 9091 BB Tietjerksteradeel

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Kafee It Wapen fan Fryslân
Rengersweg 51, Oentsjerk

ZIEN

Fries Museum
Wilhelminaplein 92, Leeuwarden

ZIEN

Museum De Grutterswinkel
Nieuwesteeg 5, Leeuwarden

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter1

Sneek 31 km

Fietsroute Sneek breekt zo lekker de week

De provincie Friesland is de ideale locatie om even lekker weg te gaan in eigen land. Sneek is een prachtige plek om te ontdekken tijdens een dagje uit.

De historische binnenstad van Sneek is welbekend van de Sneekweek en een bezoek meer dan waard. In de vijftiende eeuw was Sneek de hoofdstad van Friesland, tegenwoordig is het de derde grootste stad van de provincie. De stad is omringd door het merengebied van Friesland en er is van alles te zien en te beleven. Bekijk Sneek vanaf het water en het terras of duik de geschiedenis in.

Deze fietsroute brengt je ook naar het nabijgelegen plaatsje Scharnegoutum, in het Fries 'Skearnegoutum' genoemd. Het dorp is ontstaan op een terp, in deze terp werden bij opgravingen voorwerpen uit de vierde eeuw gevonden. Oorspronkelijk lag het dorp aan de Middelsee, nu ligt het aan de Zwette. Deze vaart zorgt ervoor dat Scharnegoutum ook het enige dorp van Friesland is waar de Elfstedentocht dwars doorheen komt!

Stap uit de sleur van de week en ontdek de omgeving van Sneek.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Grienedyk, 8604 EZ Súdwest-Fryslân

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Hotel Restaurant Markt23
Marktstraat 23, Sneek

DOEN

RCN Vakantiepark De Potten
De Potten 2-38, Offingawier

ZIEN

Fries Scheepvaartmuseum
Kleinzand 16, Sneek

ZIEN

Sneker Waterpoort
Waterpoortsgracht 39, Sneek

Scan de QR-code met je
smartphone en open de route in
de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter2

IJlst 81 km

Fietsroute Sneek, IJlst en meer

Fiets om de Friese wateren, zoals het prachtige Sneekermeer en het kleinere Slotermeer, en door het Friese land. Onderweg maak je kennis met Snits, ook wel Sneek. In de middeleeuwen was Sneek een belangrijke handelsstad. Dit zie je nog steeds aan de vestingwerken uit die tijd. De Waterpoort is hiervan het bekendste gebouw.

Vlak onder Sneek ligt het stadje IJlst. Dit kleine plaatsje heeft een beschermd stadsgezicht. Je vindt er dan ook veel mooie monumenten: van schitterende kerken en molens tot een historisch treinstation. Ook de Overtuinen zijn een bezoek waard. Deze tuinen zijn aangelegd aan de oevers van rivier de Geeuw, die dwars door IJlst stroomt. De bewoners moeten de rivier eerst oversteken om in hun tuinen te kunnen zitten. Vandaar de naam Overtuinen.

Vroeger werd de rivier door de bewoners gebruikt om kleding in te wassen, die vervolgens in het gras te drogen en te bleken werd gelegd. In de IJlster volksmond worden de tuinen daarom ook wel de 'bleken' genoemd. De Overtuinen maken het stadsbeeld van IJlst er eentje die je nergens anders in Nederland vindt!

Op deze lange fietsroute vind je veel mooie restaurants om onderweg even op te warmen.

Tip! Splits de route in tweeën en overnacht halverwege bij bijvoorbeeld Herberg Omke Jan in Woudsend of RCN Vakantiepark De Potten in Sneek. Zo geniet je optimaal van de omgeving.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Grienedyk, 8604 EZ Súdwest-Fryslân

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Herberg Omke Jan
Iewâl 44, Woudsend

DOEN

Restaurant 't Jagertje
Buorren 7, Langweer

ZIEN

Klokkenstoel Goïngarijp
It Hôf 5, Goïngarijp

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter3

Sloten 52 km

Fietstocht Gaasterland

Het zuidwesten van Friesland is anders dan je gewend bent van deze provincie. Geen groene vlakke weides, maar een heuvelrijk en bosrijk landschap dat is ontstaan in de IJstijd. Dit maakt tot een prachtige omgeving om te ontdekken op de fiets. Het glooiende landschap wordt afgewisseld door historische stadjes en dorpjes waar je meer ontdekt over de geschiedenis van Gaasterland.

Gaasterland wil jou, behalve een kijkje in de prachtige natuur, ook iets meegeven over de cultuur van de streek. De beeldenroute 'Famkes van Kolderwolde' laat je een stukje van die cultuur zien. Door middel van elf beelden worden verschillende inwoners en gewoontes van het dorp getoond. Langs de openbare weg in Kolderwolde kom je een aantal van deze kunstwerken tegen.

Wissel de plaatsjes af met eeuwenoude bossen en de bijzondere kliffen, waar je geniet van een fenomenaal uitzicht over het IJsselmeer. Je vergeet bijna dat je in Nederland aan het fietsen bent!

KNOOPPUNTEN

Startpunt: De Leijen, 8565 HG De Fryske Marren

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Paviljoen 't Mar
Murnserdyk 46A, Mirns

DOEN

It Bûterhûs
Van Swinderenstraat 8, Balk

ZIEN

UNESCO Werelderfgoed Woudagemaal
Gemaalweg 1, Lemmer

ZIEN

Mar en Klif Bezoekerscentrum
De Brink 4, Oudemirdum

ZIEN

Mirnserklif
Murnserdyk 46A, Mirns

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter4

Stavoren 38 km

Fietsroute Op bezoek bij het Vrouwtje van Stavoren

Stavoren is de poort van Friesland: via dit stadje krijg je toegang tot de Friese meren. Tijdens de middeleeuwen was Stavoren een belangrijke handelsstad en was het één van de Hanzesteden. Uit die rijke tijd komt ook het verhaal van het Vrouwtje van Stavoren, weduwe van een rijke koopman. Ze woonde in een huis met gouden vloeren, had meer schepen dan alle kooplieden van de stad tezamen en werd alsmaar rijker. Desondanks was ze nooit tevreden. Ze wilde het kostbaarste dat er bestond in haar bezit hebben en stuurde één van haar schippers op pad om dit te zoeken.

Elke dag keek de vrouw of de schipper al in aantocht was met haar nieuwe bezit. Na lang zoeken kwam hij terug met een lading graan. Dit zou waardevoller zijn dan goud, maar de vrouw was het daar niet mee eens. Ze beval hem om de lading overboord te gooien. Een arme, oude man die toevallig voorbij kwam smeekte haar het graan aan de armen te geven. De vrouw negeerde hem. Daarop zei de arme man dat God haar zou laten voelen hoe het is om met honger en in armoede te leven. De vrouw geloofde er niets van. Ze nam haar diamanten ring van haar vinger, gooide hem in de zee en zei: "Mijn rijkdom zal mij niet ontgaan. Zoals deze ring nooit meer terug zal komen, zo zal ik ook nooit hoeven bedelen."

Een tijdje later, tijdens een diner met alle rijke kooplieden uit de Rijnsteden, wordt er een grote vis opgediend. De voorsnijder snijdt hem open en vindt de ring van de vrouw. Op dat moment steekt een woeste storm de kop op, die de dijken van Stavoren doorbreekt. Het lot keert zich tegen de vrouw. Haar huis overstroomt en haar scheepsvloot gaat verloren. Ze wordt armer dan de armsten in de stad en sterft uiteindelijk van de honger.

In de haven staat een beeld van het Vrouwtje van Stavoren nog altijd te kijken of haar schippersvloot al aankomt. Het verhaal is een metafoor voor de stad zelf, die dankzij graanhandel vroeger heel rijk was, maar door omstandigheden de welvaart niet kon vasthouden.

Rondom Stavoren fiets je door mooie natuur, de IJsselmeerkust en leuke authentieke vissersstadjes.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Kooijweg 14, 8715 EP Súdwest-Fryslân

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Hotel Restaurant Jans
Mientwei 1, Rijs

ZIEN

Beeld Het Vrouwtje van Stavoren
Noord 16, Stavoren

ZIEN

Luchtwachtoren Oudemirdum
Huningspaed, Oudemirdum

Scan de QR-code met je
smartphone en open de route in
de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter5

Hindeloopen 37 km

Fietsroute rondom eigzinnig Hindeloopen

Hindeloopen is van oudsher een eigzinnig stadje. Het heeft zijn eigen taal binnen de Friese taal, waarmee zelfs veel Friezen moeite hebben om de middeleeuwse klanken te kunnen verstaan. In de 17e, 18e en 19e eeuw was Hindeloopen een echte trendsetter op het gebied van kleding en kunst. Dat hebben ze te danken aan de strategische ligging. Hindeloopen was de rechtstreekse verbinding van de Zuiderzee naar de Oostzee en kon zo profiteren van de nieuwste goederen, waaronder Indiase katoen vol met bloemen en exotische motieven.

Tot dan toe maakten de Hindelooper vrouwen hun kleding van wol en linnen, maar toen in de 17e eeuw de Indiase stoffen binnenkwamen veranderde dat. De jonge vrouwen in Hindeloopen werden de fashionista's van hun tijd: ze combineerden bonte kleuren met bloemmotieven en ruitjes in hun rokken en jassen. Natuurlijk met behoud van de symbolische betekenis van de kleuren in het achterhoofd, want je moest nog wel aan de kleding van een dame kunnen zien of zij nog vrijgezel was.

De exotische invloeden drongen ook door in de kunst en het interieur. Meubels, voorwerpen, raamluiken, deuren en gevels werden beschilderd met sierlijke bloemen, bladeren, dieren en andere afbeeldingen. Het werd een kunststijl op zich: de Hindelooper volkskunst. Arend Roosje richtte aan het eind van de 19e eeuw een atelier op waar hij de Hindelooper schilderkunst voortzette. Zijn winkel bestaat nog steeds en kun je (bijna) dagelijks bezoeken om de traditionele meubels te bewonderen.

Schaatsen zit diep in het hart van zowel de provincie als deze stad en daarom vind je in Hindeloopen een heus Schaatsmuseum. Je maakt een reis door de geschiedenis van de schaats aan de hand van de grootste schaatscollectie ter wereld!

Kijk trouwens niet gek op als je ineens een traditionele Friese boerderij op z'n kop ziet staan. Vlak bij treinstation Hindeloopen kom je dit bijzondere project tegen.

Kortom, met deze fietstocht kun je je helemaal verdiepen in de geschiedenis en tradities van de eigzinnige Hindeloopers. Een cultuur op zich!

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Lange Leane, 8723 LG Súdwest-Fryslân

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Jopie Huisman Museumcafé
Noard 6, Workum

ZIEN

Het Schaatsmuseum
Kleine Weide 1-3, Hindeloopen

ZIEN

Atelier Roosje Hindeloopen
Nieuwstad 44, Hindeloopen

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter6

Workum 27 km

Pontje-fietsrondje rondom Workum

Ook Workum, op z'n Fries 'Warkum' genoemd, is één van de Elf Steden. Start je fietsroute gemakkelijk vanaf Parkeerplaats Seburch in Workum of struin eerst eens rond in dit pittoreske stadje. In het centrum vind je het kunstwerk '11fountains Workum' met twee waterspuwende leeuwen, gemaakt door een internationale kunstenaar. Dwaal langs de trapgeveltjes, de zadeldaken en de Sint-Getrudiskerk. In Workum vind je leuke boetiekjes vol creatieve- en lekkere streekproducten. Vanuit daar stap je op de fiets: het landschap buiten Workum wil je ook echt zien!

Friesland staat natuurlijk bekend als waterprovincie en deze fietsroute brengt je dan ook meermaals langs en over het water. Het polderlandschap is een mooi gebied om doorheen te fietsen. Onderweg kom je diverse mooie watersportdorpen tegen, zoals Gaastmeer en Oudega. Tevens is het gedeelte tussen knooppunt 15 en 31, 'het Brekkenpaad' bij Molen Doris Mooltsje, meer dan de moeite waard.

De originele route (te vinden via de QR-code of de link rechtsonder deze pagina) is 38 km lang en brengt je met de veerpont van Gaastmeer naar Nijhuizen en andersom. Deze pont vaart van april t/m oktober dagelijks, in maart en november alleen op zaterdag en zondag en van december t/m februari vaart de pont niet.

Tijdens de wintermaanden kun je daarom het beste onderstaande knooppuntenreeks volgen, zodat je de rivieroversteek overslaat.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Séburch 8, 8711 EE Súdwest-Fryslân

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Restaurant & Pizzeria Majestic
Súd 119, Workum

DOEN

Café Restaurant De Freonskip
Vitusdyk 15, Blauwhuis

ZIEN

11Fountains Workum
Begine 26, Workum

ZIEN

Klokkenstoel Greonterp
Doarpswei 10, Greonterp

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter7

Bolsward 30 km

Fietsroute van Bolsward naar het Brekkenpaad

Menig toeristische organisatie claimt dat het Brekkenpaad het mooiste fietspad van Nederland is. Een fietsroute over dit pad mag je dus niet missen!

Het beginpunt is in Bolsward, het Elfstedenhart van Friesland. Het is de zesde stad die de schaatsers aandoen tijdens de Tocht der Tochten.

Bolsward is ontstaan op drie terpen, waarvan de oudste al van voor het begin van de jaartelling stamt. Zeker is dat de stad een rijke geschiedenis heeft. In de middeleeuwen was het een belangrijk handelscentrum en een bekend bedevaartsoord, dankzij een genadebeeld van de heilige Maria in de Sint-Franciscusbasiliek. Sinds 1455 heeft Bolsward stadsrechten, waarna het een Hanzestad werd. In de knusse binnenstad kom je langs grachtjes, het prachtige oude stadhuis en historische steegjes met leuke winkeltjes.

In het buitengebied van Bolsward kom je al snel in het Friese polderlandschap en kom je door het plaatsje Nijland. Dit dorp is als één van de weinige plaatsen in Friesland niet op een terp ontstaan, maar uit het droogvallen van de Middellzee. Deze zee lag midden in Friesland en spreidde zich uit tussen de Waddenzee, ter hoogte van Hallum, via het westen van Leeuwarden, het noorden van Sneek en het zuiden van Bolsward. Omstreeks 1300 is de zee vrijwel helemaal dichtgeslibd, maar er zijn een aantal wateren overgebleven, zoals de Bolswarderzeilvaart.

De Oudegaasterbrekken is een groot meer dat wordt omringd door oeverlanden en polders. Het gebied bestaat al duizenden jaren lang. Al aan het begin van de jaartelling zou hier een uitgestrekt zeggenmoeras en moerasbos hebben gelegen. In de bloemrijke weides zijn talloze vogelsoorten te vinden: rietzangers, bruine kiekendieven, karekieten en 's winters duizenden kleine rietganzen.

Langs deze 'brekken' is ook het Brekkenpaad aangelegd. Van de markante molen Doris Mooltsje fiets je langs het water en heb je prachtig uitzicht op het historische dorpje Sandfirden.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Rijkstraat, 8701 JT Bolsward

06

08

24

13

12

14

15

16

06

09

10

11

05

06

Afstapmomenten op deze route

DOEN

B&B Ūnder de Wol
De Band 12A, Oudega

ZIEN

Molen Doris Mooltsje
Brekkenpaad 1, Oudega

ZIEN

Broerekerk
Broereplein, Bolsward

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter8

Harlingen 61 km

Fietsroute door land en langs zee

Harlingen is een echte (zee)havenstad van waaruit de veerboten naar Vlieland en Terschelling vertrekken. Maar wist je dat je nergens in Europa zoveel monumenten per vierkante meters vindt als in Harlingen? De pakhuizen, patriciërswoningen, binnenhavens, grachten en bruggetjes nemen je mee naar het roemruchte verleden van zeevaart en handel.

Makkum is een echte toeristenplaats in het westen van Friesland. Het dorpje heeft een gezellig centrum, met historische panden en tal van terrassen en restaurants. Omdat het aan het IJsselmeer ligt, vlak bij de Afsluitdijk, kun je in dit dorpje ook een boulevard vinden met winkeltjes en eetgelegenheden.

Makkum werd in de middeleeuwen 'de poort naar de Zuiderzee' genoemd. Dankzij de sluisen wist de plaats zich te ontwikkelen tot een belangrijk handelscentrum, met hout-, olie- en papiermolens, steenbakkerijen, schelpkalkovens en tegelbakkerijen.

Harlingen en Makkum werden beiden wereldberoemd door hun aardewerk. In Makkum staat de oudste keramiekgabriek van Nederland: Koninklijke Tichelaar uit 1572. In de fabriek in Harlingen worden de tegeltjes tot op de dag van vandaag met de hand beschilderd op ambachtelijke wijze.

Ontdek de geschiedenis, de ambachten en de prachtige steden Harlingen en Makkum op de fiets!

Startpunt: Zuiderplein 2, 8861 CW Harlingen

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Restaurant De Zwaan
Plein 1, Makkum

ZIEN

Harlinger Aardewerk & Tegelfabriek
Oude Trekweg 81-2, Harlingen

ZIEN

Vuurtoren Harlingen
Havenweg 1, Harlingen

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter9

Franeker 36 km

Fietsroute Historisch Franeker

Franeker is een charmant stadje. De geschiedenis zie je terug in de monumenten in het centrum. Een kerk met zijn eigen tuin, een fontein die de geboortekamer van kometen uitbeeldt en het oudste, nog werkende planetarium ter wereld van Eise Eisinga. Ook het verhaal van een typisch Friese sport ontdek je in Franeker bij het Kaatsmuseum. In de 16e eeuw kreeg de stad zelfs een eigen universiteit! Het was niet de bekendste academie van het land, maar toch heeft het sinds zijn oprichting in 1585 tweehonderd jaar allerlei predikanten, juristen en artsen voorzien van onderwijs. Bekende afstudeerders zijn Descartes, Peter Stuyvesant, Willem IV van Oranje-Nassau en, daar is hij weer, Eise Eisinga.

Als je de smaak van Friesland wil proeven, breng dan zeker een bezoek aan de specialiteitenwinkel van Jellema. Kaas, wijn, specerijen en andere lokale delicatessen: het is leuk en lekker om eens door de winkelschappen te snuffelen.

Tussen de weilanden en akkervelden duikt het dorp Tzummarum op. Waarschijnlijk is het dorp gesticht in de achtste eeuw toen er een terp werd aangelegd op de kwelderwal tussen Sexbierum en Minnertsgea. Het dorp ligt prachtig aan de Waddenzee en ademt de sfeer van een voormalig vissersdorp. In Tzummarum is in 1991 de 'Tzummarummer muntschat' opgegraven: ruim 2800 munten uit de negende eeuw. Ook in Dongjum kwam een schat uit de bodem: in 1911 vond men hier een bronzen beeldje van de god Mars tijdens opgravingen.

Het terpdorp Menaam heeft zichzelf de bijnaam 'us doarp' gegeven. Daarmee wordt wel duidelijk dat de inwoners trots zijn op het dorp, waar het oude gemeentehuis uit de negentiende eeuw één van de bezienswaardigheden is. Berltsum (Berlikum) heeft zichzelf in de veertiende eeuw stadsrechten toegekend, en was daarmee de twaalfde stad in Friesland. Dat had overigens geen gevolgen voor de Elfstedentocht: de route liep al door Berltsum. Er is alleen geen extra stempelpost bij gekomen.

Via het boeren platteland kom je weer terug in Franeker, waar je je dagje fietsen heerlijk afsluit in een gezellig restaurant!

KNOOPPUNTEN

Startpunt: Vijverstraat, 8801 TT Franeker

Afstapmomenten op deze route

ZIEN

Jellema Specialiteiten
Ockingahiem 12, Franeker

ZIEN

Eise Eisinga Planetarium
Eise Eisingastraat 3, Franeker

ZIEN

Stadskasteel Museum Martena
Voorstraat 35, Franeker

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter10

Dokkum 40 km

Fietsroute langs het Elfstedenmonument

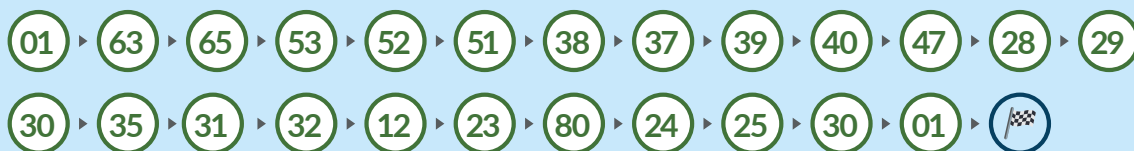
'It sil heve' heet het monument van de kunstenaars Maree Blok en Bas Lugthart. De zin is Fries voor 'Het zal gebeuren', een uitspraak van oud-voorzitter van de Vereniging De Friesche Elf Steden, Jan Siphema. Met deze woorden kondigde hij in 1985 de Tocht der Tochten aan, toen voor het eerst na 22 jaar (na de legendarische editie in 1963) weer een Elfstedentocht gehouden werd.

De brug bij Gytsjerk is een mozaïek van duizenden tegeltjes van Makkums aardewerk, waarop ruim 7.000 Elfstedentochtrijders zijn afgebeeld met naam en jaartal. De tegeltjes samen vormen van een afstand gezien een foto van een groep schaatsers. Het is de laatste brug die de rijders passeren voor ze de finish in Leeuwarden bereiken. Via een steiger onder de brug kunnen de foto's van dichtbij worden bekeken. Je kunt portretten terugvinden van schaatsers die aan de eerste tocht in 1909 deelnamen, tot aan de laatste editie in 1997 waaraan ook Koning Willem-Alexander meedeed.

Tijdens deze fietsroute ontdek je het stuk dat tijdens de Elfstedentocht twee keer wordt geschaatst: het stuk tussen Leeuwarden en Dokkum. Onderweg kom je ook langs het beroemde bruggetje van Bartlehiem. Fiets langs het water van het Dokkumer Ee, het Eeltjesmeer en overbrug De Moark. In de gezellige Friese dorpen en steden kun je terecht voor een heerlijke pauze.

In de lente en zomer vaart tussen knooppunt 35 en 36 een pontje. Tijdens de wintermaanden vaart deze niet en kun je het beste onderstaande knooppuntenreeks fietsen.

KNOOPPUNTEN

Startpunt: De Zijl, 9101 ML Dokkum

Afstapmomenten op deze route

DOEN

Kafee It Wapen fan Fryslân
Rengersweg 51, Oentsjerk

ZIEN

Elfstedenmonument Tegeltjesbrug
Canterlandseweg, Gytsjerk

ZIEN

Elfstedenbruggetje
Zuidermiedweg, Bartlehiem

ZIEN

Bonifatiuskapel
Bronlaan 12, Dokkum

Scan de QR-code met je smartphone en open de route in de Fietsnetwerk app.

Of ga naar:

fietsnetwerk.nl/winter11

Dan nog even dit...

Het kan voorkomen dat een fietsknooppunt is gewijzigd of is weggehaald.

Online worden de fietsroutes van Fietsnetwerk.nl dagelijks bijgewerkt. We raden daarom aan om met de Fietsnetwerk App te fietsen of de route via de website te downloaden, zodat je altijd de meest actuele routebegeleiding hebt. Ook vind je online nog veel meer leuke afstapmomenten op elke route en een routekaart.

Contactgegevens

Fietsnetwerk.nl
Ceintuurbaan 2-130A
3847 LG Harderwijk

info@fietsnetwerk.nl
0341 - 769 098

Fietsnetwerk.nl